

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevih ulicah št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja dvakrat na teden, vsak **torek** in **petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo na leto 8 kron, pol leta 4 krone, 3 mesece 2 kroni. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 13 kron, pol leta 6 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

„Mozirski Sokol“.

Pomladanjska slutnja k nam v deželo gre, dramati se zelena vila . . . Radostna vest prihaja iz Zgor. Savinjske doline.

„Savinjski Sokol“ v Mozirju se dramati. Na novo hoče razviti ponosna krila, da poleti s čilim zamahom čez slovenske livade. Utrudil ga je prvi, zanosni let in zato se je povrnil v svoje gnezdo, a zdaj se pripravlja na drugo, zmagonosnejšo pot silnih peroti, močnega duha. Predramil ga je zdrav, svež duh, ki veje po slovenski Štajerski, predramila ga je slovenska reka, ki šumi izpod naših gor. Nad trgom Mozirjem zopet zaplapolata narodna zastava savinjskih „Sokolov“, ki naj jih bodri in navdušuje, ki naj vzbuja spečo kri in vodi Mozirčane po poti narodne zavesti in svobode.

Zbrali so se zavedni in ponosni možje v Mozirju in okolici in sklenili prvo sokolsko društvo v zelenem Štajerju poklicati iz spanja. Preteklo je od tedaj, ko je prvokrat planil mladi „Sokol“ v življenje, 25 let; hudi boji za naš razvoj so se bili med tem časom, in najlepši dokaz, da nismo omagali, je klic Mozirčanov, ki praznujejo letos jubilej svojega „Sokola“ in njegovo ustajenje.

Delo se je začelo, in zdaj je samo potreba, da se narodna inteligenca v Savinjski dolini z združenimi močmi dvigne v bran za svojega „Sokola“ in za sokolsko idejo sploh. Čas je, da živimo, in zato delajmo! Nič tožb, teh ne maramo, dajte nam ognja, ki naj razpali mrtva srca. Narodno misel razplamenimo v dejanje, beseda postane meso! Slovenska požrtvovalnost naj splete našemu „Sokolu“ varno gnezdo, kjer bo nahajal moči, kjer se bo krepčal za slavni dir po slovenski zemlji.

Narodne može in mladeniče iz Savinjske doline kliče „Mozirski Sokol“ pod svoje peroti. Združimo se, sezimo si v roke, da bode mladi „Sokol“ silen in neomajen, da bode kakor železen div, ki bode stal v bran proti germanskemu navalu.

Ob Savinji led se taja,
v jasno zarjo „Sokol“ vstaja —
hej, poleti kot vihar,
bratje, kvišku vsi, na zdar!

Šmarski sodnik Wagner jo je dobil pod nos.

O tem gospodu je znano, da se čuti poklicanega mesijo, odrešenika šmarskega nemštva. In germanski pečat je skušal udariti na korenino, na zemljiško knjigo slovenskih občin v šmarskem okraju: Slovenskih imen katastralnih občin ni hotel poznati ter je zavračal vsako slovensko vlogo, v kateri ni navedeno nemško ime katastralne občine. Na stotine vlog je sicer šmarska sodnija že rešila s slovenskimi imeni, a to samo dotlej, dokler ni višji duh iz nemških nebes menda prešinil sodnika Wagnerja.

In začel je odklanjati vsako vlogo, ki nima nemških imen. Pa ne dolgo. Komaj je par mesecev tega, odkar je mesija šmarskega nemštva upeljal svojo odredbo, že ga je zadela strela, t. j. višja inštanca je odločila drugače, kakor misli g. Wagner. Ne bode še zrastel pod nebo njegov hrast, čeprav živimo pod Gleispachom. Ni še vsemogočen!

C. kr. okrožno sodišče v Celju je namreč dne 2. januarja 1905. vl. št. R. I. 1. 5. 1. v nekem pravnem slučaju izdalo naslednjo odredbo:

„Prvi sodnik je omenjeni vknjižbeni predlog glede v zemljejknjižni prošnji navedenih vložkov št. 102, 114 in 198 kat. obč. „Slivnica“ zavrnil, češ da katastralne občine „Slivnica“ ni v zemljiških knjigah okrajnega sodišča v Šmarju. Po oficijalnem kazalu krajev v sodnem okraju Šmarje je očitno, — in to mora tudi prvemu sodniku znano biti — da je „Slivnica“ slovensko ime za „Schleinitz“ in drugega kraja „Slivnica“ v Šmarskem okraju ni: — torej je tudi nedvomno, da sta predlagatelja z imenovanjem kat. obč. „Slivnica“ v mislih imela le kat. obč. „Schleinitz“, katero nemško ime se nahaja v zemljiški knjigi, in tudi ne more dvombe biti o tem, da so vložki št. 102, 114 in 198 kat. obč. „Slivnica“ isti kakor vložki št. 102, 114 in 198 kat. obč. „Schleinitz“, temmanj, ker sta predlagatelja pri zadnjih vpisana kot lastnika in je od I. omenjena terjatev pri istih tudi vknjižena v kupno zastavno sovložkom št. 130 kat. obč. Voduce.

Prvi sodnik zamore torej svojo zavrnitev opirati zgolj na nedostatek § 85 ods. I. z. z., ker misli, da se v predlogu pritožnikov zemljejknjižni vložki, v katere bi imel priti vpis vknjižb in zaznamb, niso imenovali s tistim označenim, s katerim so v zemljiški knjigi „Schleinitz“ ne pa „Slivnica“.

To načelo prvega sodnika se pa ne more odobravati.

Kajti če stranka v svojem slovenski spisnem predlogu mesto oficijalnega nemškega imena za občino „Schleinitz“ navede pravilno slovensko ime občine „Slivnica“, je s tem dotične zemljiško knjižne vložke dovolj označilo tudi po zemljiško knjižnem označenju, ter o istinitosti imenovanih vložkov ne more biti dvombe, ker je „Slivnica“ kakor rečeno tudi po oficijalnem kazalu krajev slovensko ime za občino „Schleinitz“, in bi po vsem zadostovalo, ako se v zemljejknjižnem sklepu navede oficijalno ime kat. obč. „Schleinitz“ poleg slovenskega imena „Slivnica“.

Zavrnitev zemljejknjižnega predloga glede vložkov št. 102, 114 in 198 kat. obč. „Schleinitz“ ali „Slivnica“ torej po zakonu ni utemeljena in se mora vsled tega ugoditi rekurzu, izpremeniti sklep prvega sodnika in pritožnikom dovoliti predlagana sicer po izvirnih listinah in zemljejknjižnem stanu opravičena zemljejknjižna dejanja, katerih vpis v zemljiški knjigi se naroči prvemu sodniku.

Omenjamo, da je „prvi sodnik“ v tej razsodbi imenovan Wagner, kojega je tako imenitno pončilo celjsko okr. sodišče, kaj mora znati sodnik in kako mora upoštevati narodne pravice. Slovenske stranke pa opozarjamo na to razsodbo!

Omenjamo samo še to, da nismo popolnoma na jasnem, kdo je pravzaprav oni salomon, ki je presekala občino Slivnico od Schleinitz ter poslednji prisodil pravdo in edino pravno moč. Ali je bil to v istini samo veliki Wagner ali zemljejknjižni uradnik Villefort! Tudi ni jasno, ali je ta mož rodom iz Francije, ali samo „ville fort“ meče.

Prepuščamo to šmarskim jezikarjem in drugim kolarjem.

LISTEK.

Pavlo Črnokril.

Ruski spisal Marko Vovčok.

(Dalje.)

VI.

Galja je zbolela. Šla je z dela domov, dan je bil vroč in soparen. Hipoma se je pripodil veter, burja in dež. Sredi polja jo je zajela ploha, Galja se je prehladila in zbolela.

Ležala je sama, zapuščena v bolniški postelji. Prihajale so sicer sosedke vpraševat, kako ji je, pomilovale so jo in spet hitele za delom. Pavla skoraj nikoli ni videla. Zjutraj se je pred svitom odpravljala na delo, a vračal se je domov vedno pozno, tako o polnoči.

Kje neki ostaja? je začela ugibati. Ako bi hodil na vas, opomnile bi gotovo sosede o tem — a tako jo izprašujejo, kako to, da moža nikoli ni doma. Kje torej biva? Kam hodi? Ha, sam se potaplja v svojo žalost, kakor prej kedaj. Spomnila se je, da ga je prej, ko sta se šele spoznavala, iskala in nahajala na travniku ob reki, ali

v lesu, samega s svojo togo, — nemara je sedaj ravno isto. I sedaj sam samcat kje tožuje in se muči. Takrat se je vselej razveselil, kadar je prišla k njemu, sedaj pa beži od nje . . . Ali je ne ljubi več? A kako bi se moglo to zgoditi in zakaj? Zakaj? Tako premišljeva je zapazila, da je oblita s solzami. Glej, glej! je govorila sama sebi, plačem kakor otrok! A solze so lile, lile ne vzdržno. Utrujena je zadremala. Vse se je zavrtelo okoli nje; šum od zunaj se ji je dozdeval kakor šumenje daljnega gorskega potoka, nejasno, nerazložno. Le to je dobro čutila, da ji bije srce in da jo boli, boli z neodoljivo boljo.

Tako je minil teden. Od dneva do dneva ji je postajalo hujše. Sosedke so jo obiskovale bolj pogosto, prihajale so stare babe. Vse so hodile v kočjo previdno po prstih, sede so mirno, malce zmagonosno. Nihče se ni zasmeljal; slišale so se le na pol glasne besede in previdno počasno kretanje je kazalo, da je smrt blizu. . .

— Torej res moram umreti? je vprašala bolnica.

— Smrt nikogar ne izgreši, dete moje! je odgovorila stara baba, od same starosti osivela in suha.

— A vi, babica, ste preživeli skoraj celo stoletje, je opomnila bolnica.

— Preživela, dete moje, in sedaj pričakujem smrti od Boga.

— Jaz nisem mislila, da bi prišla moja smrt tako zgodaj! Nisem pričakovala. . .

— Smrt prihaja nepoklicano in nepričakovano, duša moja.

— Da, glejte, lani je umrla Katrja Kravčiča — mlada kakor jagodka! se je oglasila črnokoža in živa sosedka, drže dojenčka na rokah.

— In Grinčenka ste zabili? Kakšen lep fant je bil, Bog mu daj večno luč, je pripomnila druga sosedka.

— Tako mladi ljudje umirajo! je pristavila starka in se podprla z roko.

Dan se je mračil, nastopal je večer. Otroci so se zdramili na rokah svojih mater, katere so se začele razhajati druga za drugo.

— A kako, da še tvojega moža ni domov? Ljudje so že prišli s polja, je dejala starka.

— Oh, takoj pride, babica. . .

— Nemara je kam šel? Revščina vaša je velika, dete moje, jaz vem. Gotovo je šel koga prosit posojila.

Bila pa je Slivnica samo štiri mesece poslana v prognanstvo nekam v Sibirijo, zakaj do tedaj so jo še prav dobro poznali in po zakonu reševali Slivnici vloge: potem šele so jo skrili, dokler je ni našlo celjsko okrožno sodišče in ji prisodilo zopet ukradeno domovinsko pravico.

Pismo iz Balkana.

Sočija, 1. svečana.

Nikdo ne ve, kaj nam bo bližnja pomlad na Balkanu prinesla. Vojvode ustašev so zdaj, ko pokriva debela snežna odeja hrib in plan, tukaj — „na počitnicah“. A kadar gozd zazeleni, so njih počitnice pri koncu. Bolgarski narod v Makedoniji se preko zime ni pomiril, ampak, razmišljajoč o svojem žalostnem položaju, kuje nove načrte, kako bi se iz tega rešil. Med tem ga vznemirjajo grške in srbske ustaške čete in četice, ki prihajajo od severa in jugozahoda. One niso toliko nevarne kolikor sitne. Njihovi vojvodi so pravi „agents provocateurs“, njih čete pa vedno lačne. Zbadati se pa Bolgari ne puste, niti snesti.

Z ozirom na to stanje so tukajšni vojvodi, med njimi načelnik štaba ustaškega Grujeva, namignili Srbom in njih državnikom, naj bodo bolj previdni, naj ne delajo konkurence notranji bolgarski organizaciji v Makedoniji. To je prvi pogoj, ako hočejo da se vzdrži prijateljstvo med Srbijo in Bolgarijo. V Makedoniji je mogoča samo ena notranja organizacija; a ta lahko v sporazumu s Srbijo napravi svoj zastop (agencijo) v Belgradu, tako da se bo vse vajemnem sporazumu in ob pravem času vršilo. Tudi se morajo srbski agenti (oficielni in neoficielni) v Makedoniji vzdržati vsakih denunciacij Bolgarov pred turškimi vlastmi. Isto velja, razume se, v še večjem razmerju o grških agentih, s katerimi si pa upajo tamošnji Bolgari sami obracunati.

Srbi niso prijatelji avtonomne Makedonije. To je obče znano; manj je znan vzrok temu. Srbi mislijo, ako se odloži avtonomija za več časa, da bi mogli med tem več propagande zase napraviti. Bolgarski politiki pa mislijo, da so to iluzije in da je najbolje, da se Srbi zadovoljijo za zdaj s „status quo“; a bodočnost bo pokazala, kako se da bratski zaeno ali v sosedstvu živeti.

Pri tem mi pride na um znana pripovedka o dveh ciganih, kako sta sedela poleg prazne skleda ter si domišljevala, da je polna; začela sta vsak s svojo žlico po skledi grabiti, eden izmed nju je segal predaleč proti drugi polovici skleda, kar je tega tako razjezilo, da mu je začel grabež očitati. Iz očitanja je prišel kreg, iz krega tepež — pri prazni skledi.

Ni želeli, da bi prišlo tudi med Bolgari in Srbi do tega. Zato bi bilo bolje, ako se ne bi prepirali, ampak naj bi čakali, dokler se skleda napolni; potem bo pa bržkone za oba dosti hrane, ako si hočeta bratski deliti.

Domače in druge vesti.

— Nemški narodni kolek. Slovenski narodni kolek za našo šolsko družbo ni dal Nemcem mirno spati; nemške poštne uradnike je bodel, da so ga trgali iz pisem, in vzdignili so se opičarji kot en mož ter posnemaje Slovence ustanovili „Wehrschatz-Marke“, ki naj jih potegne iz zagate. To bodo usiljevali nemškim bratom, da s čim večjim uspehom gredo na lov za slovensko deco. Ta njihova marka pa kaj dobro kaže svoj namen! Naslikan je na njej germanski vojščak z mečem v roki, ki naj pobije vse, kar ne tuli po pasje. Meč je simbol nemške kulture, v tem znamenju hočejo zmagovati in to dandanes v prosvitljenem dvajsetem veku. Da pa svojega namena ne bodo dosegli, v to naj pomore slovenska narodna zavest! — Povodom svojega jubileja je nabral nemški „Schulverein“ 30.000 kron. Več občin je darovalo znatne prispevke, Gradec 2000 K, Zg. Trbiž 200 K, občine na kmetih pa so darovale zneske po 10 do 50 K. Slovenski župani, kar vas je zavednih, jeklenih mož, ne dajte, da bi Nemci slavili zmago nad nami. Storimo tudi mi svoje za šolsko družbo sv. Cirila in Metoda!

— Konsumno društvo celjskih nemških uradnikov. Že zadnjič se je poročalo v „Domovini“, da se je s 1. svečanom t. l. otvorilo konsumno društvo za celjske nemške uradnike. Kaj se to pravi? Celjski nemški uradniki si ne bodo kupovali svojih potrebščin več pri celjskih nemških trgovcih in jim ne bodo nič več dali zaslužiti. Imeli bodo svojo lastno štacuno s svojimi lastnimi kramarji. Nemški trgovci bodo pa žalostno po svetu gledali. Kaj se učimo iz tega? Iz tega je razvideti, kakšna je nemška hvaležnost. Nemška stranka, v kateri imajo uradniki prvo besedo, je najprej naščuvala nemške meščane, trgovce in obrtnike zoper Slovence. Slovenci so odgovorili s tem, da so skrbeli za naselitev slovenskih trgovcev in obrtnikov. In nobeden slovenski trgovec in obrtnik ne more trditi, da bi se naše slovensko ljudstvo ne držalo čim dalje bolj gesla „svoji k svojim“. To so povzročili nemški uradniki, ker so napravili sovraštvo med Slovenci in celjskim meščanstvom. Ali so pa vsaj nemški uradniki nemškim trgovcem zvesti ostali? Tako dolgo, dokler so jih za razgrajanja nasproti Slovincem potrebovali. Zdaj, ko so se Slovenci na lastne noge postavili, so pa tudi nemški uradniki nemškim trgovcem figo pokazali. Slovenski uradniki so večji poštenjaki. Ti prav radi privoščijo slovenskemu trgovcu njegov pošten dobiček in si ne bodo konsumnega društva ustanovili. In tako je prav. Mi nismo zoper trgovski stan, kakor so nemški uradniki. Vprašamo pa nemške meščane, kako plačilo ste dobili za to, da ste poslušali nemške hujskače: Naselitev slovenskih konkurentov in ustanovitev konsumnega društva nemških uradnikov, vaših hujskačev. Ali boste, celjski meščani, šli zopet za nemške hujskače po kostanj v žrjavico pri volitvah? Le pojdite, saj veste kako vam nemški uradniki vaše usluge plačujejo. In mi vam lahko že naprej povemo, da se vam pripravlja še več takih daril kakor je konsumno

društvo. „Deutsches Heim“ bode pokora za nemške gostilničarje, druge pokore še pridejo.

— Volitve v Oplotnici so se za slovensko narodno stranko, kakor smo že poročali, končale s popolnim uspehom, dasi je bila agitacija od strani nemškutarjev velikanska! Domače in tuje, ki imajo vsaj klobuk zemlje, so v kočijah vozili na volišče. Nekoga, ki se je dolgo vrsto let štel Slovenca, a je tokrat na vse kriplje pomagal nemškutarjem, si bomo dobro zapomnili. Pokropani in pobiti kakor mokre kokoši so pili za zmago pripravljeno vino. Nabiti možnarji so kar hitro izginili z žalostnega bojišča. Pozno v noč so ga vlekli in ribali „traversalamander“. A ne glasno, ampak otožno, tiho, kakor se o takih prilikah spodobi. Tako je prav! Naši slovenski kmetje, ki še niso okuženi od „štajerca“, so stali trdno, neomajano, kakor „zidi grada“. Slava jim! A kaj naj rečemo onim gospodom učiteljem, ki bi morali biti pionirji narodnega jezika in prosvete, a so se borili za zmago štajercijancev! Ali je to možato iti v kleti boj zoper rodni jezik skupaj z narodnimi klevetniki in vampirji slovenske krvi! Govore sicer ti gospodje, ki so se izkazali pionirje germanizma — tužna jim majka — da so volili bojda ljudstvu v prid (!), če so volili „napredno“! Kako žalosten napredek je izdajstvo! Šli so v boj zoper g. župnika, ker je nekoč javno govoril zoper nemškutarijo v oplotniški šoli. Ščuvali so zbegano ljudstvo, češ, da hoče župnik Bezenšek naseliti nune v starem farovžu, sezidati sebi hleve in druge podobne budalosti. S pekleskim ognjem so šli oplotniški „naprednjaki“ v nesramni boj zoper lastno narodnost. Mi spoštujemo slovensko napredno prepričanje, a renegatstvo se nam stidi iz dna duše. Odkriti prijatelji smo učiteljskega stanu, in hudo nam je, kadar smo primorani pisati zoper kakšnega učitelja, a narod je prvi! Takoj smo pripravljeni seči vsem iskreno v pošteno desnico, samo da je njihov pozdrav odkrit, naroden! Bog, daj nam značajev!

— Iz Žaleca. „Wacht am Rhein!“ V nedeljo zvečer dovolili so si nekateri tukajšnji nemčurski neodrešenci neodpustljivo predrznost, da so v neki gostilni dobili cigansko bando in ji ukazali zaigrati puntarsko pesem „Wacht am Rhein“, med tem ko so si med seboj s „heil und sieg“-klici napivali. — Ta skrajno izzivajoči nastop neznatne peščice nemčurske golazni mora se kar najostreje obsojati, to tem bolj, ker se je v dotični gostilni istočasno zabavala odlična narodna družba. — Apelujemo toraj na inače nedotakljiv narodni ponos in značaj dotičnega krčmarja, da poskrbi, da se v bodoče narodni ugled trga Žalec v njegovi gostilni ne bode več na tako nesramen način žalil, ker bi bili drugače primorani storiti to mi, — vse eno, ali bi to bilo raznim Lorberjem, Gašperjem, Globočnikovim komijem ter drugim, katere danes še zamolčimo, — po volji ali ne. — Kar se tiče uslužbencev delniške pivovarne, ki so bili tudi navzoči, moramo povdarjati, da so isti sami nastop nemških neodrešencev obsojali in se vsled miroljubnosti niso dejansko uprli razgrajajem, ki so bili za vsak škandal seveda že naprej pripravljeni.

— Ne vem, babica.
— Nu, še pač jaz posedim s teboj. Same te ne morem pustiti.
— Nič ne de, babica. On takoj pride, takoj, še ta trenotek; ne bojte se in pojdite domov!
— Ne, ne, golobica moja, jaz ostanem pri tebi. V taki hudi bolezni te ne morem pustiti same. Kdo bi ti zatisnil oči, ako bi te zadavila smrt? Veš, smrt ne pošilja pošte, da pride...
— Ne, babica mila, Pavlo pride! gotovo se ne zamudi, ne bojte se radi mene! Boljše mi je že. Zdi se mi, da sem že bolj pri močeh... Jako se mi je že polehčalo... Ne skrbite torej, pomirite se... Vas doma čakajo otročički, vnučci že čakajo med vratmi, kdaj bo treba teči babici nasproti... Pričakujejo vas in spati ne bodo mogli, dokler ne pridete...
— Da, spati ne bodo mogli, to je res. In pričakujejo me moji liubi golobčki. Veruješ, da jim je vseeno, ali teko po nogah ali po glavi, kadar je treba iti babici naproti? A tebi se je polehčalo, duša moja? Nu, slava Bogu! Z Bogom, moja krasotica! Z Bogom ostani!...
In napotila se je starka domov, smehljaje se ob misli o svojih šaljivih vnučkih, in zadovolj-

nost ji je zasijala na licu, ko je v duhu uživala svoj nocojšnji počitek.

Galja je lahko vzdihnila, ko so jo vsi zapustili. Videlo se ji je, da sama prej dočaka moža in da ga prej zagleda, ako ne bo videla drugih.

A njega ni bilo od nikoder. Dolgo ga ni bilo...

Zaslišal se je govor na ulici, trkanje, šum; vrata so škripala, okna so treskala; vse je slišala Galja... a moža vendar ni bilo... Potem je spet vse potihnilo, nastopila je temna noč. Tedaj je on prišel.

V radosti mu je stegnila roke nasproti.

— Pavlo, pojd sem, pojd k meni, moje, srce!...

Šel je k njej in stal ob postelji.

— Skloni se k meni... bliže, bliže... dvigni me malce...

Sklonil se je k njej, malo jo privzdignil. — a niti besedice ni imel za njo.

— Pavlo! ljudje govore, da umrem. Oh, meni je tako hudo, hudo, ločiti se od tebe!...

On se je stresel po vsem životu.

— Mili moj! ako bi mi bilo možno, jaz bi te postavila gospodarjem vsega sveta! Boga bom prosila, naj te obsiplje s srečo, z razkošjo... Kar si želiš, da ti izpolni... Oh, jaz te tako ljubim... Ljubim te, da... Ti si moja duša, moje vse...

Premagal ga je nekak mračen strah: zdelo se mu je, da diha vanj sama bleda, ledena smrt — hotel je bežati — a ni mogel. Ni se upal, iztrgati se iz njenih oslabeledih rok. Še par besedic mu je govorila, a že zmešano, nerazumljivo, šepetaje, — oči so se ji otrujeno zaprle, roke so se spustile.

On se je zagnal k oknu in ga odprl, skočil k dverim in jih odprl na stežaj in vzdihnil težko, globoko. Ozrl se je na posteljo — žena je ležala kakor snop, le tuintam je še slabotno dahnila. Šel je k postelji in prebdel celo ljubo noč poleg nje, posluškovaje, ali še diše ali ne in nadejaje se: Glej, glej! ponehava... pojema...

Drug dan je bilo Galji še hujše, tretji, četrty še hujše. Vse je pričakovalo njene smrti. Ležala brez zavesti, brez čuvstva, z zakritimi očmi. Nikogar ni videla, nikogar poznala...

— **Zidali bodo celjski Nemci svoj „D. Heim“** začno spomladi, da bo do jeseni njihov brlog pod streho. Po zimi bodo tulili v svojem lastnem zverinjaku!

— **Narodno gibanje na Vranskem.** Prihodnjo nedeljo priredijo vranski Slovenci v prid družbe sv. Cirila in Metoda veliko slavnost. Ta prireditvev je zagadel večjega pomena, ker kaže, da se razprtije, ki so v zadnjem času na Vranskem vladale, poravnavajo, in da se zopet vsi narodnjaki združujejo v narodnem delu. Zlasti mi ta pojav pozdravljamo, ker je naš namen zmiraj bil in ostane: staviti in zidati, ne pa rušiti in podirati. Opozorjeni smo bili, da so iz neke opazke „Domovine“ v nekem poročilu iz Vranskega nekateri vranski narodnjaki sklepali, da se hočemo postavljati na stran katere si bodi izmed tam vladajočih struj nasproti drugi. Bodi torej s tem pojasnjeno, da temu ni tako. Izražamo le ob priliki skupne prireditve vranskih Slovencev v prid velekoristne šolske družbe željo, da složno delo obrodi obilo sadu narodnemu trgu in okolici.

— **Tatvina.** Pred desetimi dnevi je poslal celjski elektrotehnik, g. Kandolf svojega pomočnika Krausa na kolodvor po neko pošiljatev. Dal mu je v to 165 kron. Ker pomočnika ni bilo nazaj, ga je začel zasledovati, a brezuspešno. Na kolodvoru so mu povedali, da jo je Kraus mahnil v Trst, hitro so brzojavili za njim, in v Ljubljani ga je prišla policija. Kandolf je dobil še ves denar razen 14 kron nazaj. Nepoštenjaka je zaprlo tukajšnje sodišče.

— **V mestni klavnici** nimajo sreče. Kolikokrat smo se že bavili s to nesrečno mesnico, pa ubiti voli se krvavo maščujejo nad mestno občino. Začetkom tega meseca so odpustili tri višje funkcijonarje. Menda nekaj gnije, pa ne samo volvske glave.

— **Celjsko porotno sodišče.** Dne 13. t. m. se začne porotno zasedanje. Na vrsto pridejo sledeči slučaj: Pondeljek, dne 13. t. m. Rudolf Maček vsled uboja; torek, 14. t. m. Anton Florijanc, vsled tatvine in Jan. Kovač vsled zažiga; sreda, dne 15. t. m. Jan. Strehar vsled tatvine; četrtek, dne 16. t. m. Mart. Lujbej vsled zažiga; petek, dne 17. t. m. Mih. Jamnišek vsled goljufije; sobota, 18. t. m. J. Hofer vsled tatvine.

— **Za „Kažipot“,** ki smo ga začeli razpošiljati, znaša poštšina 20 in ne 10 vin., kakor je bilo rečeno sprva. Prosimo uljudno one rodoljube, ki so „Kažipot“ že prejeli in morali plačati pošti kazen, naj to oprostite. Torej velja s poštino vred 1 krono 20 vin. „Kažipotu“ so priložene položnice, torej s pošiljanjem denarja nimate stroškov. Ljubše nam je, da prejmemo denar kakor vrnjen „Kažipot“.

Občeslovensko obrtno društvo v Celju.

— **Celjsko pevsko društvo.** Prihodnja vaja za moški zbor se vrši v torek, dne 14. t. m. ob 8. uri zvečer.

— **Gledališka predstava.** Prihodnja igra se uprizori dne 26. t. m.

— **Delavci, pozor!** Leto je tega, kar se je ustanovila v celjski okolici pod Jožefovim hribom tovarna za opeko. Mnogo delavcev je bilo tam v službi, a zdaj so se razmere tako na slabo obrnile, da jim ni več ostati. Ne dajo se več trpinčiti, odprle so se jim oči, in drug za drugim zapušča tovarno. Lastnik Roth in poslovodja Hendel odbijata ljudi od sebe; zadnje tedne so delali delavci na prostem, in je bil tak mrz, da so jim zmrzovali udje, in se jim delal led na rokah. Zatorej, delavci, premislite dobro, predno

greste v to tovarno na delo! Za 80 krajcarjev na dan bi morali delati, pa tako trdo kot v sužnjosti.

— **Iz celjske bolnišnice.** Delavec nam piše: En prijazen zdravnik je tukaj v bolnišnici; imenuje se Jaklin. Bolj prijazen je z ljudmi kakor mesar z voli. Dogodilo se je 6. t. m., da je prišel bolnik z ranjeno nogo, da bi se mu obvezala, ali gospod Jaklin mu je razkačen ukazal, naj ostane v bolnišnici. Bolnik je prosil, naj mu dene samo mazilo na odprto rano, ker mora domov k ženi in otrokom, a zdravnik ga je odgnal z besedami: „Glejte, da se poberete!“ Ali je to ljudomilo, ali je takšno ravnanje spodobno za lečnika, ki je poklican, da pomaga bolnemu delavcu!

— **Ogenj.** V sredo zjutraj je pogorela v Košnici pri Celju zidanica posestniku Romincu. Zgorela je hiša, oprava in vino. Kako je nastal ogenj?

— **Novi lovski zakon** cesarju ni predložen v potrjenje, češ, da ima nekaj nedostatkov. Vrnjen je dež. odboru.

— **Smrt vrlega mladeniča.** Dne 8. febr. je preminul v graški bolnišnici tehnik g. Davorin Cvetko. Pokojnik je bil jako vesten in priden dijak ter ljubezniv tovariš. Fiducit!

— **Iz Brežic.** Sin krčmarice tukajšnjega nemškega doma — „Pufsteina“, po imenu Wregg, je zopet pokazal svojo oliko. Ko je šel v nedeljo zjutraj nek slovenski trgovski pomočnik po mestu na izprehod, ga napade ta človek, vinjen od celonočnega popivanja in lajanja, s svojimi pristaši, pisarjem Goriup-om in dimnikarjem König-om, z razžaljivimi besedami. Ker se pa pomočnik ni zmenil za tega pijančka, še manj pa za njegove besede, ga Wregg, nahujskan od svojega tovariša Königa, v zatilnik sune in ob enem klobuk s peresom vzame, na kar pero odtrga in klobuk ob tla vrže. Zaradi tega postopanja se bode Wregg pri c. kr. sodnji zagovarjal, kateri je že izročen. Taki ljudje se klatijo po ulicah semintja in napadajo mirne Slovence! Wregg se je pred kratkim priklatil v Brežice in „nemški“ gospodje so ga nastavili, kakor se govori za natakarija in za fantalina, da se po slov. gostilnah tepe, in da po ulicah napada mirne Slovence; lep posel!

— **Iz Dobove pri Brežicah.** Pozor, pozor, dragi mi bralci, posebno tisti, ki ste že kaj čuli o našem županu Zajcu! Posluh vsi tisti, ki bi radi vedeli, kaj napravi tak, ki ima glavico na pravem koncu, kadar ga v kakem časopisu malo poščegetajo. V nedeljo, dne 5. t. m. se po rani maši oglasi oklicovalec Velikoobrezke občine in oznani ljudstvu v Zajčevem imenu tole: „Tisti, ki mene v časopise daje, se mora v osmih dneh pri meni oglasiti, če ne, ga bom tožil“. Možem, ki so to slišali so se kar hlače tresle, pa ne od strahu, ampak od smeja. Vprašam vas, kdo še zdaj ni prepričan, da je Johann Seitz bistra glavica. Gospod urednik! ali kaj veste, kam se take veleume navadno pošlje? Pregovor pravi: „Bog daj norcem pamet, pijancem pa denar.“

— **V Žalcu** je vlomil neznan tat v noči od 2. do 3. t. m. v gostilno I. Rojca v hiši g. Roblebove. Razdril je na pritličnem oknu trdno železno mrežo ter zlezal v sobo, kjer je vzel iz stenske omarice nekaj denarja in popil poldrugi liter vina. O tatu še nimajo sledu. Orožniki so zaprli slovenskega fanta, ki je pa popolnoma nedolžen, in ga zopet izpuste.

— **Vransko.** Deželna namestnija je podelila delavcem Paradiču, Travnerju in Bašlu rešilno nagrado, vsakemu 70 kron, ker so 21. julija l. l. rešili stanovalce v hiši Jere Cvetke, kamor je udarila strela in jo užgala.

— **Ljubno v Savinjski dolini.** Naš občinski lov je eden najlepših in najromantičnejših. Saj se razteza po lepih mejnih vrhovih med Stajersko in Koroško, katere poseča na leto na tisoče turistov. Sedaj obstoji nevarnost, da pride ta lep lov Nemcem v roke, ki ga hočejo prihodnjič izdražati. Dražba se je sicer že enkrat vršila, pa občinski zastop ni hotel dražbe odobriti. Celjski in Savinjski Slovenci, pazite na naše planine! — Sploh se v zadnjem času opaza, da stegujejo Nemci po naših planinah svoje roke, kajti lani so že zaznamovali neko pot preko Moličke za nemško planinsko društvo. — Roke proč od slovenskih vrhov!

— **Šoštanj.** Tako lepega večera še nismo doživeli v krasnih prostorih hotela „Avstrija“, kakor je bil v sredo dne 1. t. m. Naši nad vse marljivi, nobenih žrtev in nikakršnega truda se boječi diletanti so se zopet pokazali prave mojstre! „Zanikrna trojica“, burka v treh dejanjih se je uprizorila na našem odru prvikrat in dosegla je prav lep uspeh! Pred seboj smo imeli sicer diletante, a vsak je moral priznati, da so to že spretni igralci. K tem moramo seveda v prvi vrsti prištevati zanikrno trojico: Kneftro (g. Armič), Klopčiča (g. Nerat) in Lima (g. Koropec). Ti gospodje so nas s svojim dovršenim igranjem presenetili. Vse druge vloge so bile sicer postranske, a igrane so se dovršeno. Režija in scenarija sta bili prav dobri. Koncert na koncu II. dejanja pa ni posebno ugajal. Temu je v prvi vrsti kriva slaba akustika našega odra — brez strehe! Več vspeha bi dosegle slovenske pesni, ne pa italijanske, katerih nihče ni razumel. Ako se ta igra ponovi, priporočamo, da se vzamejo v koncert naše lepe slovenske pesni, s katerimi bode g. solist gotovo dosegel večje vspehe, kar se je lahko pričel pri pesni „Mrtva ljubav“, katero je pela gčna. Mazej prav lepo, akoravno bi s svojim krasno zvanečim sopranom dosegla s kako drugo bolj srečno izbrano pesnijo večjo pohvalo. Prav dobro je koncertne točke spremljala na klavirju gčna. Puc. G. Nerat se je pokazal zopet kot goslač pravega umetnika. — Po igri se je razvil živahen ples, ki je trajal od ranega jutra. — Obisk je bil mnogobrojen. Pohvalno moramo omeniti, da se je te veselice udeležil ne samo skoro ves narodni trg Šoštanj, ampak prav častno sta bili zastopani Šaleška in Savinjska dolina.

Z. K.
— **Konjiško učiteljsko društvo** je zborovalo dne 2. svečana v Konjicah. Društvu sta na novo pristopila gg. Brumen in Čuček iz Oplotnice. Bila marljiva posetnika društvenih sestankov! Udeležba je bila za čudo mnogobrojna. Videli smo zopet tovariše, ki smo jih že čez pol leta pogrešali. Svidenje je bilo zato prav prisrčno! Gospod Serajnik Lovro jun. iz Prihove nam je izborno razpravljal o smerih in načinu Levčevega lepopisa. O predmetu se je vnela prav živahna in plodovita debata. Dasi je društvo zadnjič prav energično zahtevalo radikalnejšo obravnavo šol. zamud, je bilo vendar vse bob v steno. Stranke, oziroma krajni šolski sveti se kar naravnost rogajo učiteljem. V svrhu tega sta se stavila in bila sprejeta sledeča predloga: 1. da učitelji, kakor leta 1902 in 1903 zopet medsebojno obravnajo zamude, 2. da se pošlje spomenica okr. šol. svetu, v kateri se prosi za radikalnejše obravnavanje. Sklenilo se je tudi, da priredi društvo koncert z komorno godbo in petjem o Binkošti v prilog „Učiteljskemu konviktu“ v Ljubljani. Na predlog gospič Marice Črček se vrši prihodnje zborovanje prvi četrtek meseca marca v Čadramu, spojeno obenem s hospitacijo pri g. tov. Čučeku. Da se snidemo polnoštevilno kot na Svečnico!

— **Društvo zmernosti v Konjicah** vrlo napreduje, kajti šteje že nad sto udov. Ker je

Dnevi teko, a Galji se še vedno ni obrnilo na bolje.

Z Varko se je videval Pavlo vsak dan mimogrede vsaj, če ne več nego za trenutek. Govorila nista mnogo. Dolgih razgovorov sta se izogibala.

Snideta se.

— Kaj, kako? vprašuje ona.

— Kakor doslej... vedno slabše! odgovarja on in... konec. Posedita, objameta se in ločita.

— Nu, te noči Galja ne preživi! pravile so mu sosede. Glejte, kako tiho in mirno leži brez vsakih sanj. To je predsmrtni sen.

Pavlo jo je pogledal... Da, res, res.

Ko se je stemnilo, je bežal k Varki. Objel jo je tako, da je vse uganila po tem objemu.

— Bože moj! Bože moj! se ji je izvilo iz prsi, Kedaj se oddahnem! Kedaj bo konec mojih muk! Ali bom kedaj srečna na svetu?

— Varka! izpregovoril je on, kako čudna so pota Božja... Jaz sem mislil... ugibal in bil pripravljen na vse! A glej, sedaj sem svoboden, svoboden...

VII.

Vrnil se je Pavel v koč in zaslišal:

— Ali si ti, mili moj?

Hotel je stopiti naprej, a korak se mu je ustavil. Ostrmel je na mestu.

Ne govori z njo, šepetale so mu sosedke na uho. Samo malce bližje stopi!

Peljale so ga k Galji in ga postavile pred njo.

Čim ga je zagledala, se je nasmehljala. Gledala ga je s svojim svetlim, krotkim pogledom — in v njenem licu se je izražalo več veselja nego trpljenja.

— Tako je navadno pred smrtjo, šepetale so ženske za njegovim hrbtom, pred smrtjo se skoraj vsak bolnik počuti celo zdravega, a kmalu...

Na noč ste ostali dve sosedi. Galja je kmalu spet zasnula. Pavlo je sedel na klopi.

Sosedki sta dolgo šepetali med seboj, a končno zadremali obe. Njega se spanec ni usmilil. Vso noč, do belega dne je predsedel, ne da bi zatisnil oči. Na tlako ni šel: Moja žena je na smrtni postelji, se je opravičil pri oskrbniku.

Okoli poldneva se je Galja prebudila in takoj poklicala Pavla k sebi.

— Glej, mili moj, odleglo mi je... Da bi se mi le kmalu povrnila moči, sedaj...

Oh, in kako se je blaženo smehljala, govore z njim.

Minil je ta dan, minila noč. Sosede se čudijo in radujejo, češ Galja okrevi. V koči so se spet slišali veseli, glasni razgovori: sosedke niso prihajale več tako pogosto, v koči ni bilo več videti toliko tujih lic kakor prej.

Pavlo se je pa še vedno nadejal, da... ni jedel, ni pil, ni spal...

Tri dni že ni videl Varke — ni se ganil od Galje.

Galja, mlade in krepke narave, si je bistro opomogla na noge. Lahna rdečica se je spet pokazala na njenem licu, oči so veseleje zasijale, in to jo je še posebno tolažilo, da je bil mož vedno okoli nje.

Sosede so ji prijazno čestitale na naglem ozdravljenju. Njen veseli glasek je iznova zazvenel po koči in vsako minuto se je bolj in bolj zavedal mož, da Galja živi, da ni umrla, da ne umre...

dolžnost vsakega uda, da pozna natanko društvena pravila, zato se vabite vsi p. n. udje na sestanek v društveni sobi v nedeljo, dne 12. t. m. ob treh popoldne. Obrazložile se bodo pravice, ugodnosti in dolžnosti, ki jih imajo udje in razdelili se bodo društveni znaki in pristopnice. Za okoličane nudi društvo izvanredno ugodnost, ker je topla društvena soba vsak dan od osmih zjutraj do sedmih zvečer odprta.

— **Zreče pri Konjicah.** V torek so se vršile občinske volitve. Izbrati je bilo 12 odbornikov. Nasprotniki so v tretjem razredu poizkusili svojo srečo s pomočjo malih posestnikov, ki so obenem rudarji pri premogovniku. Ta je lastnina „Južne železnice“. Tu posameznik ob času potrebe dobiva dopust jako težavno. A sedaj so delavci-volilci dobili celi dan prost, in so bili komandirani na volišče. Podobno velja o parni žagi „Erber“ z Mute ob Dravi. Kdor dobi tam kakšen zaslužek, moral je glasovati z nasprotniki našega ljudstva. Zmagali smo v drugem in tretjem razredu, za prvi razred pa so se neposredno pred volitvenim aktom razmere „v ognju“ nepričakovano zasukale tako, da sta iz našega imenika prišla v odbor samo dva. — K volitvam so prišli gospodarji od Sv. Kunigunde na Pohorji. Razumeva se pač samo ob sebi, da so v „vojski“ dobro došli. Tem zavednim neustrašljivim značajnim volilcem: Slava!

— **Iz smrtne nevarnosti rešen.** Prodajalka mešanega blaga v Sedlarskem pri Brezicah, Roza Petelinc, je šla te dni obiskat svoje starše v mariborsko okolico. Posle je vodil medtem njen mož Franc Petelinc. Ponoči slišijo nakrat obupne klice na pomoč. Hite pomagat in vidijo, da prodajalnica gori, Petelinc je bil pa že v skrajni nevarnosti, da se zaduši, ker skozi omreženo okno spalnice ni mogel, drugega izhoda zanj pa ni bilo, ker je za vratmi spalnice bila goreča prodajalnica. Sosedje so podrli omrežje in tako rešili že napol zadušenega Petelince. Škode je ogenj napravil nad 5000 kron.

— **Iz Slov. Bistrice** poročajo: V noči na 3. t. m. je šel mizar J. Javornik skozi vas Dolina, obč. Šentovec, pri tem sta ga napadla hlapca Paklin in Dvoržak, ki sta pri slov. bistrškemu županu, Stigerju, v službi. Z vilami sta ga skoro prebodla, da je Javornik takoj drugi dan umrl. Orožništvo je zaprlo ubijalca.

— **Požari.** Dne 4. t. m. o polnoči je pogorel na Slatini konjski hlev v ondotnem deželnem kopališču. Škoda je pokrita z zavarovalnino 2400 kron. — V trgu Rogatecu je dne 3. t. pogorel hlev v hotelu „Post“. — Dne 1. t. m. je pogorela v Terličnem, obč. Sv. Rok, lastniku A. Modjetu hiša in oprava. Kako je nastal ogenj, se ne ve. Škode ima precej.

— **Morilca Mursec in Šegula pomiloščena.** Dne 22. nov. l. l. pred mariborskim porotnim sodiščem vsled zavrtnega umora na vislice obsojena morilca 28letni Šegula, posestnik v Dornavi in 41 let stari krojač Mursec sta pomiloščena. Najvišji sodni dvor je obsodil Murseca, da bo do smrti v ječi, Šegula pa 20 let. Oba zavrtna morilca sta, kot znano, ubila na zverinski način Šegulovo ženo in truplo položila na železniški tir, da jo je vlak razmesaril.

— **Od dr. Zirngasta** advokata v Rožjem smo dobili v smislu § 19. tisk. zakona popravek, češ, da se ne misli preseliti iz Kozjega, temveč da se celo priselijo njegovi starši in bodo živeli skupaj.

— **Močan potresni sunek** so čutili minoli petek po polnoči na Gorenjem Štajerskem. Iz Judenburga poročajo, da so se ljudje zbudili vsled silnega ropota, katerega je sunek povzročil.

— **Tvrdba Ogrizek** v Mariboru je morala v soboto ustaviti svoje delovanje. Kar je ostalo zaloge, je kupila ljubljanska narodna tvrdba F. Ks. Souvan, ki bo blago razprodajala.

In jeza mu je ustajala v srcu, nekako blazno razdraženje je zavladalo z njim — Galja je bila kriva, kakor da bi bilo od nje odvisno, ali naj živi ali umre in njemu na škodo si je izvolila življenje, a ne smrti.

— Nu, glej, jaz vstanem sedaj, meni je celo dobro! mu je pravila z veseljem.

Mož jo je gledal in molčal.

— Eh, celo za nič sem ti bila pri hiši, a dela je toliko.

Šel je k njej in jo sirovo prijel za obe rami.

— Oj, pusti, pusti! Kako si me krepko zgrabil! Kar glava se mi je zavrtela.

Gledal jo je z nekakim zlobnim veseljem, ker je bila tako grozno slaba in medla.

— Oh, kako si močen! Ako bi me bil še malo bolj stisnil, bi me bil zadušil!

— Zadušil bi te bil, govoriš?

— Ali mar ne?

Premiril jo je z upehanim pogledom in šel iz koč. Hodil je po dvorišču zamišljen, otožen, oziraje se tuintam, kakor da bi prežal na kak

— **Maribor.** Redko svečanost je obhajala dne 5. februarja c. kr. gimnazija v Mariboru. V navzočnosti celega učiteljskega zbora in vseh učencev spodnje in višje gimnazije podelila se je učenca Ivanu Zorko iz IV.b razreda, rojenemu Slovenjebistričanu, talija zarešitev prvošolca Josipa Herica dne 10. julija minolega leta iz valov deroče Drave.

— **Brzovlak je povozil** v Lesičji vasi 81 let starega gluhega Janeza Kocenjaka iz Lemberga pri Smarjah. Mož je bil takoj mrtev. Brzovlak je imel raditega 8 minut zamude.

— **Ruše.** „Bralno društvo v Rušah“ opozarja slavno občinstvo že zdaj na svoj kostumni venček, katerega priredi 26. februarja 1905 v prostorih g. Jožefa Muleja. Oboževalci Terpsihore se bodo lahko vrteli do ranega jutra, neplešalcem pa se bodo nudile druge prijetnosti. Ker se porabi čisti dobiček v izobraževalne namene in se gre za narodno stvar, naj izmed cenjenih obiskovalcev staroslavnih Ruš ta dan nikdo ne ostane doma. Zlasti pa pričakujemo vrlih prijateljev iz okolice in mnogo domačinov.

— **Nesreča.** V nedeljo, dne 5. februarja je padla v Zbigovcih župnija Sv. Petra pri Radgoni mati obče znanega narodnjaka in izvrstnega kleparja g. Lančiča tako nesrečno raz hlev v skedenj na mlatilni stroj, da je bila pri priči mrtva.

— **Mater in hčer v eden grob** so pokopali dne 6. t. m. Obe sta bili žene revnih drvarjev na Tinji. Hči je bila tista trdna žena, o kateri smo zadnjič poročali, da je iz Oplotnice domov grede v gozdu porodila, in sama otroka in še težko vrečo moke nesla eno uro daleč do svojega doma. Pogreba priprostih ženic udeležilo se je izvanredno mnogo ljudi. Samo njenega moža ni bilo zraven, ker dela v planinah pri Feiču na Gornjem Štajerskem in ni dobil pravočasno poročila o smrti svoje žene.

— **Skrivnosten slučaj.** Iz Kranja se poroča: Od nedelje na ponedeljek v jutro se je prikradel neki Ivan Baudek v stanovanje g. Ivana Križmana, urednika in izdajatelja „Slov. Štajerca“, ter mu najprej zažgal posteljo, potem pa začel daviti spečega Križmana, katerega je potegnil raz posteljo, mu pokleknil na prsi, ter mu s pestmi in suvanjem prizadejal okrog 15 več ali manj nevarnih ran. K sreči je slišal v zadnjem trenutku hišni gospodar divje kričanje in ropotanje ter hitel gledat, kaj se godi. Tako je rešil Križmanu življenje. Baudeka so potem zaprli. — Baudek je tuptam pomagal pri ekspediciji lista. Kaj ga je privedlo do tega groznega čina, ali kak določen namen ali blaznost, to izkaže že uvedena preiskava.

— **Za zvezo jugoslovanskih časnikarjev.** Bolgarski časnikarji so sklenili predložiti vsem jugoslovanskim časnikarjem načrt za splošno jugoslovansko časniškarsko zvezo v kulturnem oziru. Člani te zveze naj si izmenjujejo svoja izdanja, naj imajo svoj upravni svet itd.

— **Slovenska predstava na Dunaju.** Slovensko izobraževalno društvo „Straža“ na Dunaju priredi v nedeljo, dne 12. svečana t. l. ob 6. uri zvečer v prostorih češkega narodnega doma gledališko predstavo „Rokovnjači“. To je lep napredek dunajskih Slovencev. Gledališka predstava v slovenskem jeziku v cesarskem mestu Dunaju! To je slika žilavosti tamošnje slovenske kolonije. — Evo v Gradcu je več kakor trikrat toliko Slovencev kakor na Dunaju, in kedar bomo o njih slišali kaj takega!

— **Radikalna mati.** Kakor poljski listi pišejo, je stala pred kratkim pred glivično sodnijo v Nemčiji neka Poljakinja Ocikova s hčerko kot priča. — Hčerka je hotela pričati v nemškem jeziku, ali njena mati tega ni dovolila, češ, da mora govoriti poljski, ker za Poljakinjo govoriti

poseben plen, kakor da bi se nadejal česa posebnega.

Galja ga je poklicala obedovat.

— Kako si se zamislil? O čem vendar toliko premišljaš?

— Nu, čuj, kaj sem mislil: ali vlada slabi silnega, ali silni slabega?

— Hm, seveda silni slabega.

— Dovolj; ali res tako misliš? A govori se pa vendar, če človeku pride pod roke kaj slabotnega, nežnega, da nima poguma, da bi pritislil.

— A to mu je na voljo dano. Ako hoče, pogubi, ako noče, prizanese.

— Lepo govoriš, Galja, resnico govoriš! se je zasmeljal Pavlo in se zamislil.

Zunaj se je že mračilo — delal se je oblačen, neprijeten večer. Zdaleka se je slišalo gluho gromenje, dvigal se je silen, buren veter.

(Dalje prihodnjič.)

v nemškem jeziku je greh. Sodišče je v tem uvidelo „nespodobno obnašanje pred sodnijo“ in je obsodilo Ocikovo na en dan v zapor.

— **Ponarejane desetkronske bankovce** pošilja nek kranjski ponarejalec denarja iz Amerike.

— **Ameriški Slovenci** so pričeli nabirati za „Družbo sv. Cirila in Metoda“. Doslej so nabrali tri stotake. Naprej!

— **Nesreča na lovu — pred sodiščem.** V torek se je vršila v Ljubljani kazenska obravnava zoper 17letnega gimnazijca I. Tavčarja, sina ljubljanskega advokata, ki je jeseni po nesreči obstrelil na lovu gonjača 19letnega Resmana nad Jesenicami. — Zatoženec je bil popolnoma oproščen.

— **Ob italijanski meji** je vojna uprava pomnožila vse garnizije in napravila celo vrsto novih garnizij. Na Dunaju računajo s tem, da v trenutku, ko se vladajočemu cesarju Fran Jožefu primeri kaj človeškega — da umre, kar je spričo njegove starosti vsak čas lahko mogoče, da v tem trenutku prekorači italijanska armada avstrijsko mejo. Zato pomnožujejo garnizije. Ta strah je popolnoma opravičen.

— **Stavka v litijski predilnici na Kranjskem.** Delavstvo v litijski predilnici se je vzdignilo za svoje pravice. Dolgo časa je bilo teptano — pravi beli suženj. Podjetnika Schwarz & Zublin bi storila le svojo človeško dolžnost, če sedaj sebi in svojim poslodjem izprašata vest. Delavci v tej predilnici so bili do skrajnosti izrabljivani. Že tako imajo slabo plačo, pa so bili še kaznovani za vsako malenkost. Mojstri, sami Nemci, pa imajo visoke plače zato, da lažje delavca-domačina pritiskajo. Povod stavki je dal neki mojster, ki se je tako daleč spozabil, da je stisnil nekega delavca za vrat in ga tiščal k zidu. Namestu, da bi bil odpuščen surovi mojster, je bil v ponedeljek odpuščen oni delavec. Sodelavci v tem oddelku so se postavili za svojega tovariša. Ustavili so delo in izjavili, da ne gredo prej delat, predno ne bode odpuščen sprejet nazaj. Delavstvo je imelo shod. Dvorana je bila premajhna. Delavstvo je sklenilo popolno stavko, ki se je v torek začela.

— **Mestna občina ljubljanska** je kupila od finančnega erarja ljubljanski grad za visoko kupno ceno.

Društveno gibanje.

— **„Kmetško bralno društvo na Hajdini“** si je izvolilo za društveno leto 1905 odbor: Miha Stole, predsednik; Avgust Jager, podpredsednik; Alojzij Pogrujc, tajnik; Ivan Grahar, blagajnik; Andrej Šlamberger in Ivan Hostnik, odbornika.

— **Šolsko podporno društvo v Ljutomeru** bode imelo svoj občni zbor v nedeljo, dne 12. svečana t. l. po večernicah, to je ob pol 3., ozir. pol 4. uri v Frana Jožefovi šoli. K obilni udeležbi vabi odbor vse p. n. ustanovitelje, redne in podporne člane.

— **Stara cesta pri Ljutomeru.** Naše kmet. društvo priredi v nedeljo, dne 19. februarja t. l. popoldne po 5. uri veselico s petjem in gledališko igro „Kmet Herod“. Vstopnina: Sedeži 40 vin., stojišča 20 vin. Čisti dobiček je namenjen društvu in revnim učencem. — Prijatelji, podpirajte nas!

— **Občni zbor „Rinke“,** planinske zavetiške registrovane zadruge z omejeno zavezo, se vrši dne 20. svečana t. l. (v ponedeljek, popoldne ob 5. uri) v posojilnični dvorani s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje revizijskega poročila zveze ter sklepanje vsled istega, 2. poročilo o letnem delovanju in odobrenje letnega računa, 3. razdelitev čistega dobička, 4. razni nasveti.

V Celju, dne 4. svečana 1905.

Za načelnštvo: Dr. Hrašovec.

— **Iz Ptuj.** Zahvala. Gospod dr. Jurtela, namestnik dež. glavarja in odvetnik v Ptuj, blagovolil je podariti tukajšnji okr. učit. knjižnici 17 lepih najnovejših slovenskih knjig. Podpisani si šteje v prijetno dolžnost, izreči g. darovatelju najtoplejšo javno zahvalo. Bog plati!

J. Kopic, tč. predsednik.

— **Vabilo** na redni občni zbor izvenakad. podružnice sv. Cirila in Metoda v Gradcu, kateri bo dne 20. svečana t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih društva „Naprej“, Jakominigasse št. 3 I, gostilna „Zum wilden Mann“.

— **„Kat. slov. izobraževalnemu društvu pri Sv. Bolfanku v Slovenskih gorah“** so darovali sledeči: P. n. g. Gomilšak, prof. v pokoju v Trstu 10 K in 117 zvezkov; g. Jos. Plešič, župnik pri Sv. Bolfanku 10 K; Jugoslovanska tovarna za surogate v Ljubljani 5 K; g. dr. Ant. Kaisersberger v Krškem 5 K; gđc. Fr. Kocuvan, poštarija pri Sv. Bolfanku 37 zvezkov; g. dr. Jos. Kronvogel, c. kr. sodni svetnik pri Sv. Lenartu novo omaro; g. Ant. Mursec, župnik v Spielfeldu 10 K; g. dr. Fran Tičlič, zdravnik pri Sv. Lenartu 2 K; g. dr. Toplak v Ljubljani 10 K; cerkvenik g. Sim. Firbas pa je prepustil svojo sobo v društveno uporabo. Vsem p. n. dobrotnikom najlepša hvala! Društvo se priporoča v podporo.

— **Slov. pevsko društvo „Vranska Vila“** je imelo dne 29. prosinca v društveni sobi pri „Slovanu“ svoj osmi redni občni zbor. V zadnjem letu je bilo dohodkov 402 K 63 v in stroškov

284 K 22 v. torej ostanka 118 K 41 v. Društvenikov ima „Vila“ 23 izvršujočih, 2 častna, 3 ustanovne in 14 podpornih. Za l. 1905 se je izvolil Iv. Kramar, predsednik in pevovodja; M. Sevnik, podpredsednik; L. Ocvirk, tajnik; A. Cizej, blagajnik; K. Košenina, gospodar in zastavonoša; Iv. Golob, Fr. Junger, Fr. Ocvirk in L. Stober, odborniki oziroma namestniki.

— **Slovanska čitalnica v Mariboru** priredi za člane v soboto, dne 18. svečana t. l. običajni društveni plesni venček v „Narodnem domu“ v Mariboru. Upošteva želje članov je določil odbor za vsakega udeleženca najugodnejši dan, vsled česar se je nadejati tudi letos vsestransko častne udeležbe. Ker se razpošiljajo vabila samo društvnikom, prosi odbor vsakega nečlana, ki želi udeležiti se, da se pridruži kakemu članu. Vstop je brezplačen za člane, kakor upeljane goste.

— **Sv. Jurij ob Ščavnici.** Tukajšnje bralno društvo priredi dne 12. t. m. tamburaško in pevsko veselico, s tamburanjem, petjem in gledališko predstavo. Pri prosti zabavi sodeluje Dragotinsko gasilno društvo, katero priredi takoj po gledališki predstavi svojo tombolo. Veselica se vrši v gostilniških prostorih gospe Trstenjakove. Začetek ob 3. uri popoldne.

— **Bralno društvo na Ptujski gori** priredi v nedeljo, dne 12. svečana t. l. popoldne ob 5. uri v gostilni gospe Jagodič društveno veselico s petjem, igrokazom „Kteri bo?“, z godbo in šaljivimi nastopi. Godbo oskrbijo hajdinski tamburaši, petje domači zbor. Vse prijatelje poštene, vesele zabave prijazno vabi odbor.

Dopisi.

Iz ormoške okolice. Lansko pomlad je obetalo zlahtnega sadu, ali prišlo je deževno vreme in lepe nade so splavale po vodi. Zato pa je bilo mnogo gob — in tudi Velikonedelčanom je zrastle na narodnem polju nekaj „gobic“, ki kvarijo naš zdravi narodni živelj.

Spomladi je prišel nov krčmar in mislili smo, da bo kakor prejšnji naroden mož, a glej ga spaka! Prej narodna gostilna, v kateri je prirejalo domače društvo svoje veselice in predstave, je postalo zbirališče Nemcev in nemškutarjev. Vsak dan slišiš po večerih prepevati nemško cajlo, in pristna germanščina (bos hota g'sogt) ti bije na uho do pozne noči.

Ormoški in velikonedeljski, šulferajnski in südmarški Nemci se nahajajo v tej prej odločno narodni gostilni. In krčmar, prejšnji „narodni trgovec“ se jim uklanja in če „gospoda“ odhaja, se mu kloni glava do tal, baš kakor dvornemu sužnju. Rekel je baje tudi, da mu je vse eno, ali pridejo Slovenci v njegovo gostilno ali ne. No, z nemčurškimi groši se na Spodnjem Štajerskem še nikdo ni odebelil in ta krčmar se tudi ne bo.

Čas bo zazoril tudi to „gobico“ na našem zdravem narodnem truplu.

Da pa pohaja v to nemčursko društvo, kot reden član, tudi slovenski učitelj in učiteljica, slovenske šole, šole, ki ima na svojem pročelju napisano „narodna šola“ to je resnično žalostno. Dragi gospod! Ali ste pozabili, da ste narodni učitelj, da imate biti vzgled narodnosti in narodnega ponosa. Kaj poreče slovenski kmet, če vas vidi v oni družbi?

Tako seveda ni čuda, da pohaja toliko otrok v nemčursko šolo, kjer izgubi vero in narodnost.

Ali hvala Bogu imamo le malo, bore malo takih učiteljev. Na prstih ene roke jih lahko seštejemo.

Iz Hrastnika. Zgodilo se je, česar nismo pričakovali: Namesto da bi nam bili ti „možje“ hvaležni, da jim s strogo filologičnega stališča pojasnjujemo početek in zgodovino njih slavnega rodu, pa zabavljajo. Je že tako: Nehvaležnost je plačilo tega grešnega sveta. Nečemo povračevati grdega z grdim, ker „ljubezen ne pozna mej“; to je skušal tudi nekdo, ki je sedaj med vami. Bil je rudar, ki je hodil dan za dnem s svojimi sotrpini na delo. Mohili so po „kranjsko“ in pridušali se po „kranjsko“. Pa neka Ljubljancanka, rodod Slovenka, ga je vzela za moža. Začela ga je muštrati, dala v rudarsko šolo — in prišel je iz nje — kot „nemec“.

No, in ta mož s svojo nemško gospo je seveda tudi v čisto (!) nemškem „burskem“ društvu dobil svoje mesto.

Še en rudar („gliha skup štrih“)! Da se bo videlo, kake ljudi sprejema omenjeno društvo medse! Ta „bur“ je šele po dovršenju rudarske šole postal „nemec“. Omeniti ga je tudi radi tega, ker je pred kratkim napadel v družbi s svojim očetom (lep oče) in dvema bratoma nekega češkega inženirja. Slovenski rudarji so pometali vse Brinarje na cesto. Od tu je eden lepe četvorice vrgel v sobo kamen. Šla je vsa

lepa družina za par dni ričet pihat (ako ni plačala precejšnje svote). Fant se podpisuje sedaj Wränner.

Čul sem, da so se zadnjič „Buri“ posebno jezili na par ruskih besed, katere so bile med vrstami. Bom pa še danes eno rusko povedal!

Preteklo leto некоč sva se sprehajala z nekim hudomušnim gospodom iz Ljubljane po Celju. Došla sva do nove stavbe protestantske cerkve. Pa glejte, kaj mi je zagodel Ljubljancan: „Pravite“, je dejal, „da so Celjani Slovanom nasprotni. Resnica je pa ravno obratno. Le glejte, še za Ruse so tako skrbni. Zdaj jim zidajo tu konjski hlev.“ „Motite se“, pravim „tu bo protestantska cerkev“. „A, kaj pa še! Le pomislite, če se spuntajo Lahi ali Madžari bodo pa zopet prišli Rusi Avstriji v pomoč kakor l. 1848. Takrat bodo pač rajši zaprli konje tu sem, kakor pa recimo, v mestni mlin, kjer se melje smrad za kugo“.

Glasba.

— **Slovenska maša, zložil Beran, op. 1.** V cerkveni glasbi pomeni to delo nekaj novega, ki mestoma da slutiti prav mojstrsko roko komponistovo, kateri ne hodi po izvoženih tirihi. Za navadne moške zборе sicer ni docela praktična, v koralnih motivih je ritmus originalen ter gospodom organistom, ki so vajeni šablone, ne gre od rok. Pri Ciril Metodovih slavnostih bi ta maša jako ugajala, ker veje iz nje duh staroslovenski. Mi jo toplo priporočamo.

— **Lajovic Anton: Tri pesmi, op. 7., zv. 1.** Cena 2 kroni 50 vin., po pošti 10 vin. več. Od mladega in nadarjenega slovenskega glasbenika je izšlo novo delo, ki pomenja znaten napredek v njegovem umetniškem razvoju. Te pesmi so ženijalne v ideji in instrumentaciji, originalno zasnovane in harmonično izvedene. Pesmi so uglasbene za klavir in po naših salonih bodo pač morali odmevati zvoki Lajovičeve muze. Dunajski „Walzer-König“ naj se umakne slovenskemu umetniku, ki je pesnik in komponist zaeno.

— **Fr. Sal. Spindler: Spremljevanje k Ljudski pesmarici.** Ljubljana, 1904. Založilo „Katoliško tisk. društvo“. Cena 4 krone. Čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. V tej knjigi je zbranih 81. večina cerkvenih in drugih nabožnih pesni, ki se pojo pri maši ali drugih cerkvenih opravilih, ob nedeljah ali posebnih praznikih. Knjiga bo jako dobro služila organistom, ali drugim cerkvenim pevovodjem, ker je nalašč prirejena za nje. Zato gotovo posežejo z veseljem po lepi knjigi in dajo s tem novega veselja rodoljubnemu gospodu sladatelju za nadaljevanje plodonosnega in vrlega dela.

Narodno-gosp. novice.

I.

Ovsena slama, kot klaja za krave.

Slama od ovsu obsega izmed vseh steblovin največ bilkovin. Radi tega jo vsaka goveja žival — zlasti ako ni plesnjiva ali drugače skvarjena, najlažje in najboljše prebavi. Lepo ohranjeno ovseno slamo čislajo umni živinorejci čez vse ter jo hranijo zlasti za krmljenje krav dojníc. Čislajo jo precej nad slamo ječmenovo, to pa zato, ker le ta na njivi rad poleže in takrat se stebila lotijo nekake škodljive glive ali gobice, dočim, ako je oves dosti redko nasejan, teh nima.

Radi tega in ker je ta slama kaj po ceni, se rabi običajno vsaj kot primes k rezanici za krave; ako bi se krmila sama, dobi mleko, smetana in potem maslo nekaj poseben vonj in okus. V Šletvik-Holštajnu, kjer se daje mnogo ovsene slame živini, so dosegli živinorejci ravno vsled takšne krme največ mleka in masla. Živali, težki 500 kg se daje enkrat po 4 kg; 1000 kg težki pa po 8 kg. ovsene slame na enkrat kot primes k drugi klaji. Seveda tudi pazijo, da ta slama ni nikakor pokažena, plesnjiva ali gnila.

Ako pa je količjak skvarjena, se mora na drobno pretresti in prezračiti. Tudi se mora takšna slama bolj v manjših množinah krmiti, vselej zmešana z drugo klajo.

Po več skušnjah na Šleskem trdijo, da je ravno plesnjiva in zaduhla ovsena slama kriva, da dobi mleko nek zoperen okus. Tudi se očita, da ravno po ovseni slami postane maslo nekako lojeno. To pa se zgodi tudi po vsaki drugi krmi, ako je skvarjena. Da se temu pomore, je najboljše, da se takšna klaja ne rabi sama, temveč zraven druge čvrste.

Pokvarjena ovsena slama, je najboljše, da se drobno zreže in popari, predno se daje dojnim živini.

Da je slama, s cepcem mlačena, boljša od one, omlatene z mlatilnico, se razume iz tega, ker se prva manj pretolče in zmečka. Tudi ji v snopih ostane še dosti več drobnih travnih bilk in drobirja, katero se pri mlatenju z mlatilnico zdrobi in iztrese, nazadnje pa pride v pleve.

II.

Vnetje popka pri teletih.

Mnogokrat se toži, da imajo teleta ob porodu velik boelhen popek ter da vsled tega hirajo, dostikrat tudi poginejo. Ker je ta bolezen lahko v zvezi z nevarnimi notranjimi boleznimi, kot slabostjo pljuč ali jeter, osrčja in podtrebušnice, ni čuda, da je bolezen lahko nevarna že od začetka. Večkrat pa se tudi že pri porodu pretrga popkova žila, da izceja kri, nakar pritisne še vnetje, in bolezen, ako jo zanemarimo, je tudi

Naznanilo

Zvezna trgovina

poprej D. Kribar

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja

Rotovška ulica Celje Rotovška ulica

Slavnemu občinstvu s tem vljudno naznanjamo, da smo s prvim januarjem t. l. kupili od leta 1891 obstoječo trgovino s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem

D. Kribarja v Celju, Rotovška ulica 2

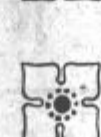
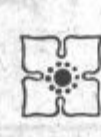
ter da se bode ta trgovina od sedaj naprej v istih prostorih vodilo pod trdko

Zvezna trgovina
(poprej D. Kribar).

Cenj. odjemalce prosimo, da prejšnjemu lastniku izkazano zaupanje tudi nam ohranijo, ter zagotavljamo, da si bomo skušali istega solidnostjo in natančnostjo v izvrševanju naročil trajno pridobiti. — Z odličnim spoštovanjem

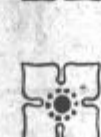
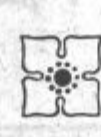
Zveza slovenskih posojilnic v Celju.

lahko smrtonosna. Torej moramo vsakokrat po porodu paziti:

1. Popek vsakega novorojenega teleta očistimo najprej s pomočjo gobe. To gobo dajmo prej izprati v vroči vodi, v kateri smo na 1 liter vode zavreli 25 gramov karbolne kisline in jo shladili do navadne toplote, ki jo ima tele.

2. Gobo dobro ožmimo in z njo osušimo popek teletu.

3. Slabi popek naribajmo potem z mazilom od 100 gramov vazelina, 15 gramov borove kisline in 15 centigramov tymola.

4. S tem mazilom otirajmo popek vsako jutro skozi pet dni zapored. Vzemimo pa vsakokrat mazila le toliko, kolikor ga za enkrat potrebujemo.

5. Po popolnem zaceljenju popka pa opustimo vsakršno mazanje, to velja namreč čez kacic pet dni pozneje.

6. Moramo biti pazljivi, da se posebno teletom nastilja s suhim in mehkim steljivom, kakor s slamo, mahom itd.

Zem. Listy.

III.

Prebiranje zrnja po zimi.

Večkrat se zgodi, da se dvojna vrsta zrnja zmeša, to pa takšna, da je nobena čistilnica ne more razločiti. In to sta pogosto ječmen in oves. Zlasti poslednji se vriva k prvemu, kjer na boljši zemlji poleg njega bohotno raste in rodi, da je kaj. Ako ju par let tako pustimo skupaj, bode ječmena čedalje manj in še ta bode ves medel. Kaj tedaj storiti? Najbolje je, ječmenu seme spreminiti, t. j. dobiti od drugod čistega zrnja za seme. Ako pa to ne kaže, ne ostane nam drugega, nego seme prebrati, kar se ob prostem času po zimi najlažje zgodi. To delo opravljajo najlažje otroci, ker imajo drobne prste in bistre oči. Ako se ga prebere le nekaj bokalov, se vseje ta posebej v rodno zemljo, da dobro obrodi in ga imamo v prihodnji spomladi dosti za seme.

IV

Kaj storiti z nerodovitnim sadnim drevjem?

Ako raste nerodovito sadno drevo bohotno vsled preobilne rodne prsti ali gnojnice, mu treba do korenin zemljo odkopati in pognojiti mu z apnom ali Tomažovo žlindro.

Ako to ne pomaga, se poslužimo v mesecu majniku spuščanja žile ali soka. To se stori, ako se mu na močnejših vejah ob severni strani napravijo v kožo z nožem zareze, in sicer od zgoraj navzdol.

Ako pa raste drevo mršavo, je znamenje, da mu že več let ni bilo gnojeno. Takrat treba mu zemljo nad koreninami odkopati, pa pognojiti mu z hlevskim gnojem, gnojnico, pa tudi z apnom. Poslednje pa samo ne smemo rabiti, temveč zmešano z gnojem.

Če ima nerodovito drevo precej gosto krono, da jo solnčni žarki ne morejo dosti obsevat, treba jo vrediti s tem, da se ji nekaj vej kar pri deblu odreže. Ako ji obrezujemo eno ali dveletne mladike, požene drevo nove in krona bode še gostejša.

Ako se nahaja več nerodovitnih dreves blizu skupaj, jih treba vse oklestiti, ali pa slabejše celo izkopati in odstraniti.

Če stoji nerodno drevo na močvirnatem svetu, treba skrbeti, da se mokrota odpravi in nadomesti s suho, lahko in zračno zemljo.

Ako pa stoji drevo preveč na suhem, skrbeti mu je treba za zalivanje. To se zgodi, ako mu napravimo okoli debla jamo, v katero mu posebno ob noči prinesemo večkrat vode.

Morda pa izvira nerodovitnost drevesa v vrsti (sorti) sadja. Takrat, ako drevo še ni staro čez 15—20 let in je zdravo, je velja precepiti z vrsto, katera je bolj rodovitna.

Če se pa sploh ne more vedeti, radi česa drevo ne rodi, odkoplje in odseka se mu nekoliko stranskih korenin. Če eno ali drugo ne pomaga, velja ga izkopati in nadomestiti z drugim.

Č. Hosp.

Politični pregled.

— **Državni zbor.** V seji od 6. februarja je bila med vlogami tudi vladna predloga, da se proda ljubljanski grad. — Začela se je debata o rekrutnem zakonu. — Seja 7. februarja. V debati o rekrutnem zakonu so vsi govorniki povdarjali, da se je vsled najnovejših dogodkov (volitev) zrahljala državna vez. Zahtevali so, naj bi se že enkrat na ogrsko geslo „proč od Avstrije“ odločno odgovorilo s „proč od Ogrske“. — Poslanec Wolf je rekel, da so zahteve kmetovalcev in obrtnikov leta in leta ostale neizpolnjene, dočim zavzemajo zahteve vojne uprave čimdalje večji obseg. Govoril je o nemirih na Ruskem in opozarjal vladno na naše razmerje napram Italiji, ki se podcenjuje. Italija si je finančno in gospodarsko zelo opomogla. Naglašal je, da je nakana Madžarov, popolnoma razdejati skupnost z Avstrijo. — Posl. Wagner je našteval želje kmetškega prebivalstva ter zahteval posebno, da se rodbinski očetje popolnoma oproste vojaščine.

Seja 9. februarja. Nadaljevala se je debata o rekrutnem zakonu. Brambovski minister grof Welsersheimb je omenjal v svojem govoru želje glede olajšav in ugodnosti pri vojaški službi ter rekel, da stori vojna uprava v tem oziru vse, kar je sploh storiti mogoče. — V generalni debati je hotel dobiti besedo poslanec grof Sternberg, da bi izlil svojo dolgotrajno jezo nad brambovskim ministrom. Ker ni dobil besede, je hudo razgrajal še na hodnikih. — Potem se je razpravljalo o milijonskih posojilih mest Celovec, Solnograd in Inomost ter dežele Štajerske.

— **Srbija** se je nahajala minole dni v težki notranji krizi. Ljudje, nepoklicani, se vmešavajo v državne posle; vrgli so vladu, ki je sestavljena iz najspretnjših državnikov najmočnejše srbske stranke. V svoji kampanji proti vladi so zlorabili celo kraljevo ime, ker je vodil vse spletke kraljev zasebni tajnik, Balugdžić, ki je v nekem dunajskem listu očital vladi, da je sovražna napram Avstriji. Vsled tega je sedanje Pasićevo ministristvo hotelo odstopiti, a kralj doslej ni vzprejel demisije.

— **Dogodki v Rusiji.** Pariški listi pišejo: Nemiri v Petrogradu so gotovo plod agitacije, plačane z japonskim in angleškim denarjem. Ruski delavec ni revolucionaren v tem smislu, da bi se hotel upreti carju. Kakor mužiku je tudi ruskemu delavcu carjeva oseba sveta. A da si želi tudi ruski delavec večjih pravic in boljšega življenja, to je naravno. To so pa agitatorji zlorabili za revolucijo.

V Petrogradu zanikajo, da je dobil car grozilno pismo; ravno tako zanikajo, da je Gorki izpuščen. Gorki je bil menda član kluba, ki je deloval za republiko na Ruskem. V Tiflisu so bile v nedeljo velike demonstracije. Množica je razvila rdečo zastavo ter iz revolverjev streljala na policijo.

V Varšavi je silna draginja, ker se ljudja iz okolice boje priti v mesto. V Varšavi stavke še vedno traja. Tudi v pekarnah še nič ne delajo. Dne 6. t. m. je bil zopet počestni boj. Vojaki so streljali. Na obeh straneh je bilo več mrtvih in ranjenih.

Generalni guverner v Petrogradu, Trepov, je odredil, naj se pouk na vsučiliščih zopet začne 15. t. m. Dijaki in profesorji, ki so v zvezi, bodo odgovorili na to s tem, da jih ne bo v šolo. V Mitavi je stavka končana, v Libavi je stavka tudi skoro popolnoma prenehala, v Vindavi je zopet na novo izbruhnila stavka. Vojaštvo je došlo tja.

— **Dogodki v Macedoniji in Turčiji.** Skopeljski srbski metropolit Sevastijan je umrl. Za srbsko cerkev v evropski Turčiji je njegova smrt velika izguba. Pokojni metropolit je bil učen in delaven mož. — Turška vlada se je odločila, da si naroči brzostrelne topove pri Kruppu, vsled česar tudi dobi posojilo v Nemčiji. Francoski poslanik Constant je nato sporočil turški vladi, da mora odpotovati domov, da se posvetuje s svojo vlado o nadaljnjih korakih, ako Turška ne odstopi od svojega sklepa.

Rusko-japonska vojna.

Ruski poveljniki. Ranjeni generaladjutant Miščenko je bil prepeljan v Mukden. Ranila ga je krogla na levi nogi pod kolenom. O rani pravijo, da ni nevarna, drugi zopet poročajo, da mu je šla krogla skozi koleno. — General Gripenberg je odpoklican iz vojske, ker se menda ni strinjal s Kuropatkinovo taktiko. Njegov naslednik bo general Cerpickij — O Kuropatkinu se poroča, da bo tudi poklican iz vojske vsled narušenega zdravja.

General Cerpickij bo namestu generala Gripenberga, kateri se sedaj nahaja na poti v Petrograd, imenovan za nadpoveljnika druge armade. Tako poročajo iz Petrograda. Generalni poročnik Konstantin Vikentjevič Cerpickij je star 55 let ter služi v armadi že od leta 1865. Udeležil se je vojsk leta 1873., 1875. do 1875., 1878., 1900. do 1901. Pred kratkim je bil poslan na afganistansko mejo, ker so bile razmere med Anglijo in Rusijo zelo napete. General Cerpickij se je odlikoval v mnogih bojih ter velja za izkušenega poveljnika.

General Steselj o Kondratenku. „Priamurskija Vjedomosti“ objavljajo besedilo brzojavke, ki jo je poslal Steselj ob priliki smrti generala Kondratenka poveljniku priamurskega vojaškega okraja: „Prosim, da sporočite generalki Kondratenko, da je bil sinoči ob deveti uri z osmimi častniki ubit naš ponos in junak, Roman Izidorovič Kondratenko. Pri nas vlada žalost. Carju sem poročal. Razun Vas in naš v Port Arturju nihče ne čuti, kaj je izgubila Rusija. On je bil za trdnjavo najvažnejši. Bog in sveti Serafin sta ga doslej varovala in glej: slučajna bomba je prestrigla nit življenja junaku, ki je bil najhrabrejši med hrabri. Prosim Vas, da nam verjete, da bo spomin na našega junaka Romana Izidoroviča večno živel v srcih brambovcev Port Arturja. Mi smo osiroteli. Generalni adjutant Steselj.

Polkovnik Gaedke piše: Petdnevni boji pri Sandepu so se končali z delnim ruskim porazom. Kuropatkin je to pot zopet začel z ofenzivo na povelje iz Petrograda, kjer so hoteli domače nemire preglasiti s poročili o ruskih zmagah. A velika napaka je silila vojskovodjo k dejanjem, katerih sam ne odobruje. Ali naj puste Kuropatkinu prosto roko, da odločuje sam, ali naj ga pa pokličejo nazaj! O Kuropatkinu pravi Gaedke: Temu osebnemu hrabrenju in izbornemu možu manjka ene lastnosti, brez katere si ne moremo misliti velikega vojskovodje: Nima onega hitrega pogleda, s katerim bi takoj prodril v vse temine položaja; manjka mu nagle odločitve, ki ne dvomi nikdar o potrebnih sredstvih, in tiste krepke volje, ki edina zmaguje v vojski.

Posebni dopisnik „Novega Vremja“. Taburno, brzojavlja iz Mukdena: Poročilo Renterjevga urada iz Tokija, da so Japonci ujeli pri Sandepu 580 ruskih vojakov, ni resnično. Operacije ruske armade ob reki Šaho se niso prekinile. Japonci si niso izvojevali pri Sandepu nobene zmage, mi se nismo umaknili iz nobene pozicije, marveč smo vse osvojene pozicije obdržali v svojih rokah in jih tudi v bodoče še obdržimo. Japonske izgube so visoke.

O b Šahu in Hunhu. Ruska fronta desne armade se je pomaknila vsled zadnjih bojov na nekaterih mestih več kilometrov naprej. V istem razmerju se je umaknila seveda japonska. To torej ni noben neuspeh. Situacija ob Šahu in Hunhu je še neizpremenjena. Mala ruska četa je v nedeljo napadla Sanhjacu, a je bila odbita. Isti dan so Rusi obstreljevali tudi japonski centrum. Kakor poročajo 7. t. m. iz Njučvana, vozi vsak dan šest vlakov japonske in ruske ranjence iz Ojamevega glavnega stana, kjer so bolnišnice prenapolnjene.

Kuropatkin poroča 7. t. m.: Na levem krilu so napadli naši lovci več od japonskih straž zasedenih fanz v bližini sela Vajtošan. Več Japoncev je bilo ustreljenih ali z bajonetom pobitih. Ostali so zbežali.

Loterijske številke.

Trst, dne 4. februarja 1905: 15, 78, 7, 82, 14.
Linec, „ „ „ „ 32, 35, 19, 23, 87.

Eno najlepših posestev

v celjskem okraju z volilno pravico veleposestva v okrajni zastop, gopolnoma v ravnini, tik okrajne ceste, poldrugo uro od Celja, 20 minut od kolodvora, cerkve in šol, arondirano s še novimi, prostornimi poslopji, vse zidano in v najboljšem stanju, se zaradi rodbinskih razmer zelo po ceni in pod ugodnimi pogoji

proda.

Posestvo je zelo pripravno za hmeljarstvo, zivnorejno in svinjerejo, radi ugodne lege in močne stalne vode pa tudi za vsako tovarniško podjetje.

Leta 1904 se je samo za krmo skupilo čez 5000 K. Natančnejše podatke daje (61) 3-1

Josip Ulaga

trgovec v Mariboru, Tegetthofstrasse.

Slov. delav. podp. društvo v Celju

naznanja p. n. članom, da

je preselilo društveno gostilno

s 1. svečanom t. l. v nove prostore

v Savinjsko ulico (pri kapucinskem mostu).

(63) 1

Za mnogobrojen obisk se najvljudneje priporoča.

Zahvala.

Ob smrti našega dragega soproga
oz. očeta, brata in dedeka

Ignacija Mohoriča

posestnika na Podgradji

izrekamo vsem prijateljem in znan-
cem za mnogoštevilno udeležbo pri
sprevodu najsrčnejšo zahvalo. Oso-
bito se zahvaljujemo oč. duhovščini
za spremstvo, slavni okrajni posojil-
nici in čitalnici v Ljutomeru ter
sosedom za krasne nagrobne vence.

Podgradje, 6. svečana 1905.

(62) 1

Žalujoči ostali.

Išče se dobro izurjen

trgovski pomočnik

v mešani stroki za trgovino gospoda Ivana
Koletnika na Ptujski gori. Sprejme se tudi

učenec.

(60) 3-1

Naprodaj

je med Celjem in Laškim trgom hiša z dobro
upeljano gostilno, z gospodarskimi poslopji, z
lepim vinogradom in večjim gozdom; travniki
in njive. Vse je ob glavni cesti. Cena nizka.
Pojasnila daje gostilničar **Janez Knez**,
Tremenje pri Laškem trgu. (65) 1

Ponovljeni razpis natečaja.

(Učiteljske službe.)

Na petrazredni, v tretjem krajevnem razredu se na-
hajajoči ljudski šoli v Čadramu sta o veliki noči stalno
popolniti

dve učiteljski mesti.

(54) 2-2

Redno opremljene posnje je pošiljati predpisanim
službenim potom do 15. sušca 1905 na krajni šolski svet
Čadrame, pošta Oplotnica.

Pripomni se, da dobijo učitelji od krajnega šolskega
sveta za stanovanje letno 60 kron.

Okrajni šolski svet Konjice, 31. jan. 1905.

V Loki pri Zidanem mostu je enonadstropna hiša

prenovljena in na lepem prostoru, sposobna za
vsako obrt, naprodaj.

Natančneje se izve pri **Fr. Simončiču**
v Sevnici. (69) 3-1

Učenca

(48) 3-3

z dobrimi šolskimi spričevali, zmožnega tudi ne-
koliko nemškega jezika, ne pod 14 let starega,
sprejme **J. Petrovič**, trgovina z mešanim blagom
na debelo in drobno v Trebnjem, Kranjsko.

Kmeljskih drogov

30 vagonov, od 7 metrov
naprej, osnaženih in ošpi-
čenih, ima naprodaj

Emerih Kučetz, Žalec.

(47) 6-3

Lepo posestvo

tik okrajne ceste Trnovlje—Lubečno

je naprodaj.

Natančneje se izve pri **Jožefu Škoflek**, posestniku
v Leskovcu hiš. št. 1, ali pa pri **dr. Ivanu Dečku**,
odvetniku v Celju.

(57) 2-2

(56)

Išče se na deželi

4-2

podružnica z mešanim blagom na račun. Položi
se takoj primerna kaveja. — Ponudbe pod
št. 800, poste restante, glavna pošta Ljubljana.

Drehove podnice

v 3 in 4". Prima podnice, kakor tudi šibkeje
zdrave podnice in deske iščejo se vedno proti
takošnjemu plačilu.

Ponudbe pod **L. R. 12** na **Rudolfa**
Mosse, Lipsko (Leipzig). (51) 2-2

Slovenski trgovci in obrtniki pozor!

(42) 50-5

S prvim junijem letos se odda v Celju
na **Graški cesti št. 22** šest trgovinskih prostorov
z ročnim skladiščem, pripravnih za vsako obrt.
Kdor katerega želi, naj se oglasi pri lastniku hiše

Ant. Kolencu, trgovcu v Celju.

~~~~~

Uljudno naznanjam, da sem se
nastanil

== v Celju ==

Rotovške ulice (Gasthof „Stern“)
kot samostalen

zagovornik.

Dr. A. Božič.

Šunka

s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s
kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr.,
suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičevi jeziki
1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti
45 kr., Dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld.,
iz šunke 1 gld. 20 kr., Ogrske la salame 1 gld.
70 kr., salame à la ogrske trde 1 gld. 50 kr. kila.
Velike klobase po 20 kr. — Brinovec in slivovka
pristna liter 1 gld. 20 kr. — Pošiljam le dobro
blago od 5 kil naprej proti povzetju.

JANKO EY. SIRC v Kranju.

(436) 12-11

Južnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. pro-**
sinca 1905 pri zemljiških posojilih od pet na

štiri in tričetrt odstotke.

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih
Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vransko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot je
bila dosedaj **4%**.

(14) 8

Vizitnice priporoča „Zvezna tiskarna.“

————— Točna in solidna postržba. —————

Ženini in neveste!

Najlepši in najcenejši

== poročni prstani ==

ter druga **ženitovanska darila** se dobivajo v
prvi narodni in največji trgovini z urami, zlatino,
srebrnino in optičnimi predmeti v „Narodnem domu“
v Celju pri

Rafael Salmiču.

Bogato ilustrovane cenike razpo-
šiljam na zahtevo brezplačno in
poštne prosto.

Vsa v mojo stroko spadajoča dela,
popravila itd. izvršujejo se točno
in ceno.

— — — Za dobro delo jamčim. — — —

————— Svoji k svojim! —————

(20) -5

Zvezna knjigoveznica

v Celju

Schillerjeva ulica št. 3

- se priporoča slavnemu učiteljstvu - prečastiti duhovščini, slav. župnijskim in občinskim uradom, posojilnicam, šolskim svetom in p. n. občinstvu za vsa v svojo stroko spadajoča dela kakor vezanje raznih liturgičnih in drugih knjig, zapisnikov, molitvenikov; v izdelovanje fascikljev, map itd. — Sprejemajo se tudi vsakovrstna galanterijska dela. —

Ker je opremljena z najnovejšimi in najmodernejšimi stroji, okraski in drugim orodjem, izvršuje vsa dela kar najhitreje, ceno in solidno.

Vse pošiljke in naročila je naslavljalati le: **„Zvezna knjigoveznica“ v Celju.**

Vožnje karte in tovarni listi v

Ameriko

Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v **Novi York** in **Filadelfijo**.

Koncesijovana od visoke c. kr. vlade.

Pojasnila daje **Red Star Linie**, Dunaj IV., Wienergürtel 20 ali pa **Resman Ivan**, glavni zastopnik v Ljubljani, Kolodv. ulica št. 41, druga hiša na levo.

Oddajatelj veliko visokosti. Oddajatelj vlč. duhovščine in samostanov. Iz prve roke, t. j. od pridelovalca torej popolno jamstvo za naravno

nepopačeno kavo **PO NAJNIŽJIH CENAH.**

Naša pridelitev kave in čaja na otoku Java se obdeluje jako umno. Naša kava in naš čaj sta zelo blagodišča in okusna, pa jako izdatna. Javaflor imenuje se naša zavarovana znamka.

Kava:

Požilja se 5 kg vrečica, celnine prosto in franko, brez stroškov na vsako pošto — Javaflor najfinjša gld. 6-65; Javaflor zelen. fin gld. 6-65; Javabrazil fina družinska mešanica gld. 5-75.

Čaj:

(506) 12-7

1 kilo gld. 2-80, gld. 4.—, gld. 5-50.

Cenik brezplačno in franko.

TURK & DRUG

veleposestnik na Javi. — Pošiljke in skladišča v luki.

TRST, Via dell'acquedotto 62.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu, zlasti gg. trgovcem vljudo naznanjam, da odslej izdelujem tudi vsake vrste

tehtnice
(vage)

in jih sprejemam v popravilo. — Potrudil se bom, da zadovoljim vsem zahtevam v polni meri. — Priporočam se v obilno naročbo.

I. REBEK, stavbeni in umetni ključar

(465) Celje, Poljske ulice št. 14. 25-20

40%

manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri brizgalnicah najnovejšega sistema in prenosom ravnoteža, odlikovanega v Pragi na razstavi leta 1903, izumitelja in tvorničarja

R. A. SMEKAL-a

iz Smichova. Podružnica Zagreb.

Ti stroji delajo desno in levo, eno in dvo-mlazno 30 do 35 m mlaza! Skladišče vseh gasilnih potrebščin. Tudi na obroke.

S spoštovanjem (497) —14

podružnica **R. A. Smekal.**

Jamaica Rum
Znamka: „Santa Elena“

brez vsakih umetnih, aromatičnih ali parfumnih dišav.

(31) 10-4

Naprodaj v Celju: Anton Ferjen, Josip Matić, Braslavce: A. Zotter, Vransko: J. Laurič, Konjice: H. Zottel, Poličane: A. Schwellz, Rogatec: Josip Berliog, Sp. Dravograd: F. Hattenberger, Slov. gradec: brata Reitter.

P. Jurišić, lekarnar Pakrac.

Pozor!
Bolnemu zdravje!

Pozor!
Slabemu moč!

Vidmaric kaže kmetom moč „Pakraških kapljic“ in „Slavonske zeli“.

druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolezni maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Nj vsakdo naroči in naslovi: **PETER JURISIC, lekarnar v Pakracu št. 209, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštanim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducati) 18 K.

Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zeli: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstranjuje goste slin ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolestitih.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 h; 4 originalne steklenice 5 K 80 h; 6 originalnih steklenic 8 K 20 h.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

(501) 20-10

PETER JURISIC, lekarnar v Pakracu 209, Slavonija.

Kuhinjsko posodo in opravo, namizno orodje, umivalne garniture in železno pohištvo ter vse druge k pohištvu potrebne stvari priporoča v bogati zalogi

za neveste

od najnavadnejših do najfinjših vrst po zelo nizkih cenah

trgovina z železnino

„MERKUR“

P. Majdič, Celje.

Zvonci za sani. Drsalice. Skrbna in točna postrežba.